

Tabellen en grafieken participatie over opwekken zonne-energie in RES Midden-Holland 2023

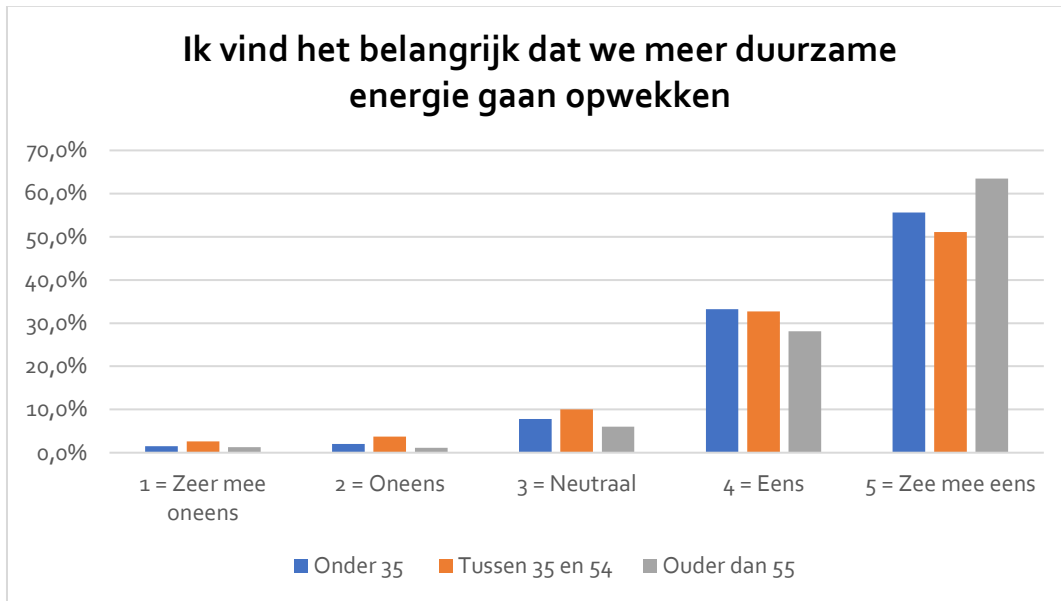
Dit document dient als bijlage bij het rapport en bevat de grafieken en tabellen (voor het overzicht beide aangeduid als 'figuur') met de belangrijkste resultaten van de vragenlijst over het opwekken van duurzame energie in de vijf gemeenten RES Midden-Holland. Tijdens straatgesprekken is ook gevraagd naar woongemeente en leeftijd. In de vragenlijst zijn ook open vragen gesteld. Deze vragen en antwoorden zijn niet opgenomen in dit document. De volledig vragenlijst is apart bijgevoegd.

Inhoud

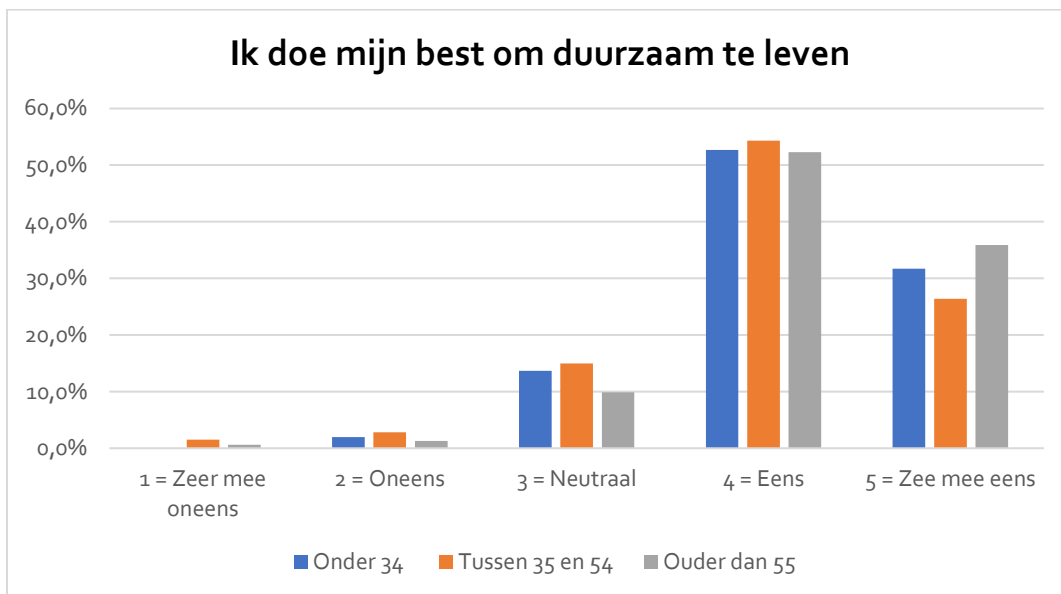
Vraag 1: Wat vindt u van de volgende stellingen over duurzame energie?	3
Figuur 1 <i>Stelling 1 over duurzame energie</i> met reacties op de stelling 'Ik vind het belangrijk dat we meer duurzame energie gaan opwekken'	3
Figuur 2 <i>Stelling 2 over duurzame energie</i> met reacties op de stelling 'Ik doe mijn best om duurzaam te leven'	3
Figuur 3 <i>Stelling 3 over duurzame energie</i> met reacties op de stelling 'Ik vind dat de Nederlandse overheid meer moet doen om duurzame energie op te wekken'	4
Figuur 4 <i>Stelling 4 over duurzame energie</i> met reacties op de stelling 'De afgelopen twee jaar zijn de voordelen van duurzame energie duidelijker geworden'	4
Vraag 2: Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie?	5
Figuur 5 <i>Belangrijk bij duurzame energie totaal respondenten</i> met de resultaten van de vraag: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'	5
Vraag 4: Welk soort gebieden vindt u geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen?	6
Figuur 6 <i>Type gebieden voor zonnepanelen totaal respondenten</i> met de resultaten van de vraag: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'	6
Vraag 6: Wat vindt u belangrijk bij projecten voor zonnepanelen?	7
Figuur 7 <i>Voorwaarden voor zonnepanelen totaal respondenten</i> met de resultaten van de vraag: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'	7
Vraag 8: Bent u het eens met de volgende stelling over zonnepanelen op monumenten en beschermde dorps- en stadsgezichten?	8
Figuur 8 <i>Zon op monumenten en beschermde dorps- en stadsgezichten</i> met resultaten van de vraag 'Bent u het eens met de volgende stelling over zonnepanelen op monumenten en beschermde dorps- en stadsgezichten? Een beschermd stads- of dorpsgezicht is een groep van gebouwen of	

objecten die door de gemeente zijn beschermd. Deze mogen niet zomaar worden gesloopt of verbouwd. Het doel is om het historische karakter te behouden.'	8
Vraag 10: Als we met de huidige zoekgebieden voor zonne-energie onvoldoende duurzame energie kunnen opwekken, wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Welke andere mogelijkheden zijn volgens u dan geschikt? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.	9
Figuur 9 <i>Alternatieven voor huidige zoekgebieden voor zonnevelden</i> met de resultaten van de vraag: 'Als we met de huidige zoekgebieden voor zonne-energie onvoldoende duurzame energie kunnen opwekken, wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Welke andere mogelijkheden zijn volgens u dan geschikt? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.	9
Vraag 12: Wat vindt u belangrijk als u meedoet aan projecten voor het opwekken van duurzame energie?	10
Figuur 10 <i>Stelling 1 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie</i> met reacties op de stelling: 'Ik vind het belangrijk om zelf (samen met mensen in de buurt) duurzame energie op te wekken'	10
Figuur 11 <i>Stelling 2 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie</i> met reacties op de stelling: 'Ik vind het belangrijk om zelf mee te denken over project voor het opwekken van duurzame energie'	10
Figuur 12 <i>Stelling 3 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie</i> met reacties op de stelling: 'Ik vind het belangrijk dat mensen die in de buurt wonen van projecten voor het opwekken van duurzame energie, financieel voordeel hebben van deze projecten'	11
Figuur 13 <i>Stelling 4 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie</i> met reacties op de stelling: 'Ik vind het belangrijk dat ik kan investeren in een project voor het opwekken van duurzame energie'	11
Vraag 15: Met wie woont u?	12
Figuur 14 <i>Woonsituatie</i> met reacties op de vraag: 'Met wie woont u?'	12
Vraag 16: In wat voor soort woning woont u? en vraag 17: Woont u in een huur- of koopwoning?	12
Figuur 15 <i>Woningsoort vs. koop- of huurwoning</i> gebaseerd op het aantal keer dat de vragenlijst per gemeente is ingevuld en het aantal gesprekken dat we op straat per gemeente met inwoners voerden.	12
Vraag 18: Waar woont u?	12
Figuur 16 <i>Type omgeving van woning</i> met antwoorden op de vraag 'Waar woont u?'	12
Leeftijden respondenten vragenlijst en straatgesprekken	14
Figuur 17 <i>Leeftijden van respondenten</i> gebaseerd op de resultaten van vraag 14 uit de vragenlijst en inschatting van onderzoekers of antwoord van respondenten op straat	14
Woongemeente respondenten	14
Figuur 18 <i>Woongemeente respondenten</i> gebaseerd op het aantal keer dat de vragenlijst per gemeente is ingevuld en het aantal gesprekken dat we op straat per gemeente met inwoners voerden.	14

Vraag 1: Wat vindt u van de volgende stellingen over duurzame energie?

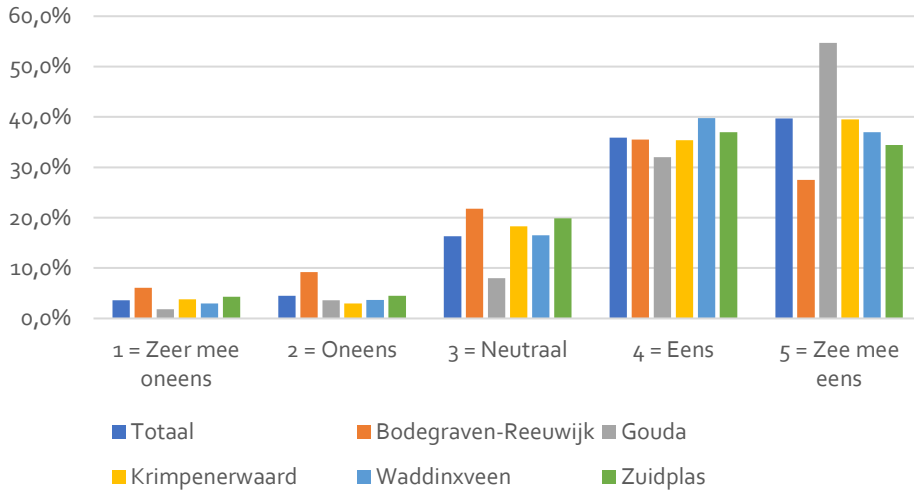

Figuur 1 Stelling 1 over duurzame energie uitgesplitst naar leeftijdsgroepen met reacties op de stelling uit de vragenlijst 'Ik vind het belangrijk dat we meer duurzame energie gaan opwekken'

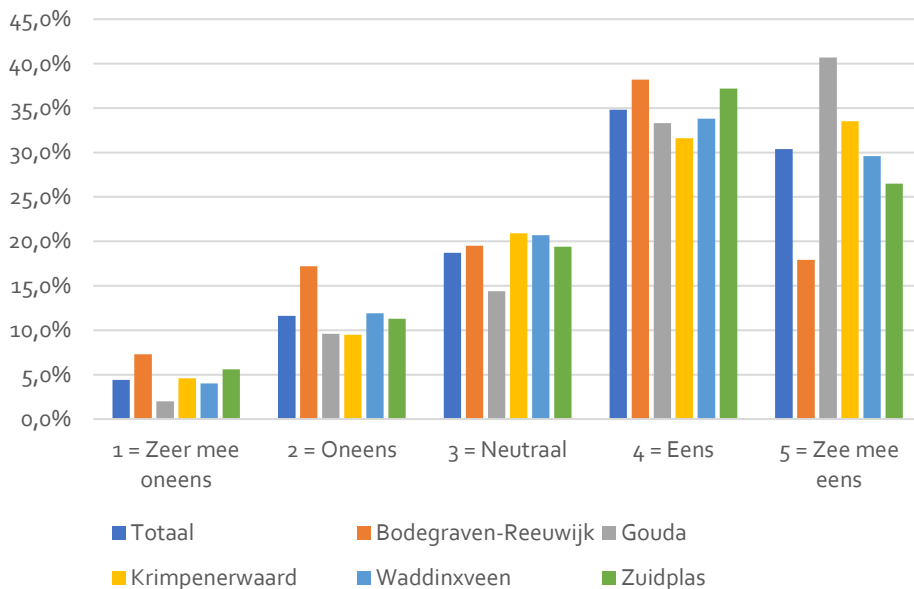
Figuur 2 Stelling 2 over duurzame energie uitgesplitst naar leeftijdsgroepen met reacties op de stelling uit de vragenlijst 'Ik doe mijn best om duurzaam te leven'

Ik vind dat de Nederlandse overheid meer moet doen om duurzame energie op te wekken.

Figuur 3 *Stelling 3 over duurzame energie uitgesplitst naar gemeenten met reacties op de stelling uit de vragenlijst 'Ik vind dat de Nederlandse overheid meer moet doen om duurzame energie op te wekken'*

De afgelopen twee jaar zijn de voordelen van duurzame energie duidelijker geworden

Figuur 4 *Stelling 4 over duurzame energie uitgesplitst naar gemeenten met reacties op de stelling uit de vragenlijst 'De afgelopen twee jaar zijn de voordelen van duurzame energie duidelijker geworden'*

Vraag 2: Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie?

Totaal respondenten	1	2	3	4	5	6	Gem.	Rank.
Dat energie altijd betaalbaar is.	692 (37,4%)	351 (19,0%)	341 (18,5%)	213 (11,5%)	151 (8,2%)	100 (5,4%)	2,50	1
Dat we energie in onze eigen regio opwekken	72 (3,9%)	189 (10,2%)	210 (11,4%)	373 (20,2%)	485 (26,2%)	519 (28,1%)	4,39	5
Dat het opwekken van energie geen schade veroorzaakt aan de gezondheid van mensen	445 (24,1%)	565 (30,6%)	413 (22,3%)	226 (12,2%)	147 (8,0%)	52 (2,8%)	2,58	2
Dat we energie duurzaam opwekken	362 (19,6%)	311 (16,8%)	340 (18,4%)	404 (21,9%)	281 (15,2%)	150 (8,1%)	3,21	3
Dat het opwekken van energie het landschap niet verstoort	179 (9,7%)	282 (15,3%)	343 (18,6%)	354 (19,2%)	365 (19,8%)	325 (17,6%)	3,77	4
Dat ik zelf de energie opwek die ik gebruik	98 (5,3%)	150 (8,1%)	201 (10,9%)	278 (15,0%)	419 (22,7%)	702 (38,0%)	4,56	6

Figuur 5 *Belangrijk bij duurzame energie totaal respondenten* met de resultaten van de vraag uit de vragenlijst: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'

Vraag 4: Welk soort gebieden vindt u geschikt voor het plaatsen van zonnepanelen?

Totaal respondenten	1	2	3	4	5	6	Gem.	Rank.
Een natuurgebied of weidevogelgebied	74 (4,0%)	65 (3,5%)	121 (6,5%)	202 (10,9%)	354 (19,2%)	925 (50,1%)	4,99	6
Een recreatiegebied	42 (2,4%)	202 (10,9%)	500 (27,1%)	590 (31,9%)	335 (18,1%)	72 (3,9%)	3,68	4
Een landbouwgebied	153 (8,3%)	329 (17,8%)	471 (25,5%)	364 (19,7%)	279 (15,1%)	145 (7,8%)	3,41	3
Een gebied waar in de toekomst woningen bouwen	158 (8,5%)	827 (44,8%)	363 (19,6%)	202 (10,9%)	129 (7,0%)	62 (3,4%)	2,71	2
Een gebied met een bedrijventerrein	1308 (70,8%)	267 (14,4%)	60 (3,2%)	34 (1,8%)	54 (2,9%)	18 (1,0%)	1,46	1
Een gebied met erfgoed	6 (0,3%)	51 (2,8%)	226 (12,2%)	349 (18,9%)	590 (31,9%)	519 (28,1%)	4,74	5

Figuur 6 Type gebieden voor zonnepanelen totaal respondenten met de resultaten van de vraag uit de vragenlijst: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'

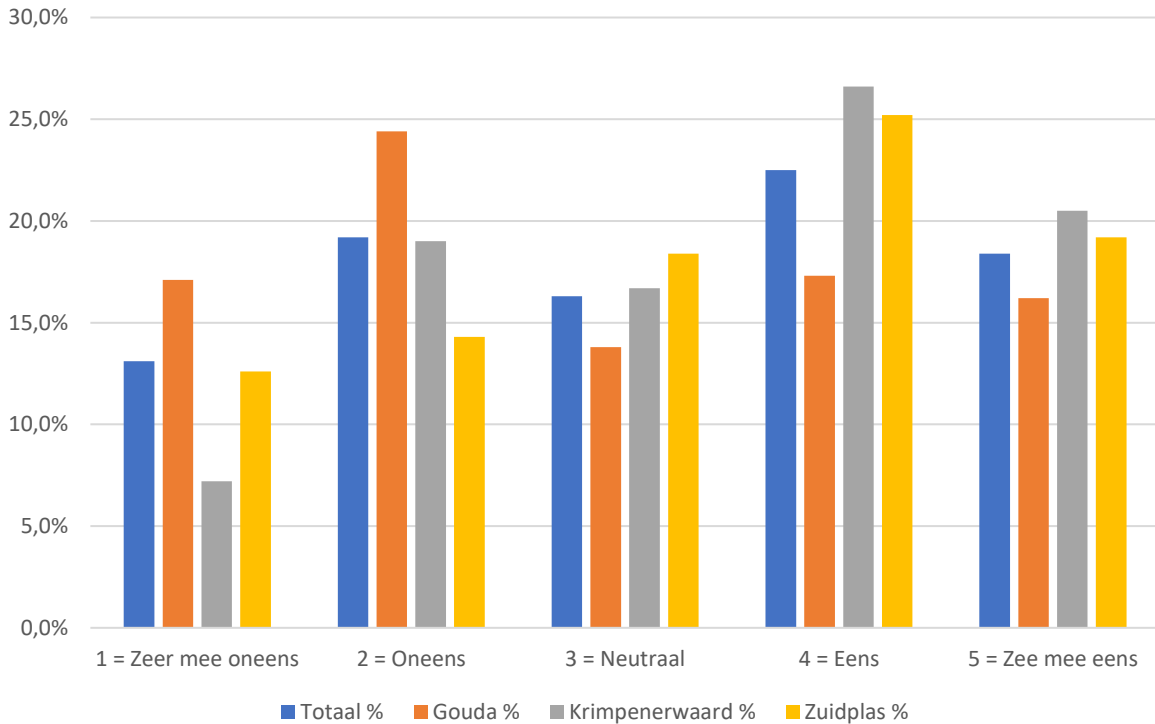
Vraag 6: Wat vindt u belangrijk bij projecten voor zonnevelden?

Totaal respondenten	1	2	3	4	5	6	Gemiddeld	Ranking
Het zonneveld past bij het landschap	262 (14,2%)	395 (21,4%)	446 (24,1%)	328 (17,7%)	189 (10,2%)	68 (3,7%)	2,99	2
Het zonneveld is niet zichtbaar	337 (18,2%)	265 (14,2%)	223 (12,1%)	231 (12,5%)	281 (15,2%)	351 (19,0%)	3,54	3
Er wordt rekening gehouden met planten en dieren bij het plaatsen van het zonneveld	706 (38,2%)	376 (20,3%)	300 (16,2%)	171 (9,3%)	92 (5,0%)	43 (2,3%)	2,23	1
Mensen in de buurt denken mee bij het ontstaan van het zonneveld	147 (8,0%)	268 (14,5%)	299 (16,2%)	498 (26,9%)	294 (21,3%)	82 (4,4%)	3,57	4
Mensen in de buurt investeren in het zonneveld	36 (1,9%)	84 (4,5%)	131 (7,1%)	171 (9,3%)	467 (25,3%)	799 (43,2%)	4,98	6
Het land wordt gebruikt voor meer dan het zonneveld, bijvoorbeeld voor landbouw	200 (10,8%)	300 (16,2%)	289 (15,6%)	289 (15,6%)	265 (14,3%)	345 (18,7%)	3,68	5

Figuur 7 Voorwaarden voor zonnevelden totaal respondenten met de resultaten van de vraag uit de vragenlijst: 'Wat vindt u belangrijk bij het opwekken en gebruiken van energie? Zet de volgende stellingen in volgorde van meest belangrijk naar minst belangrijk.'

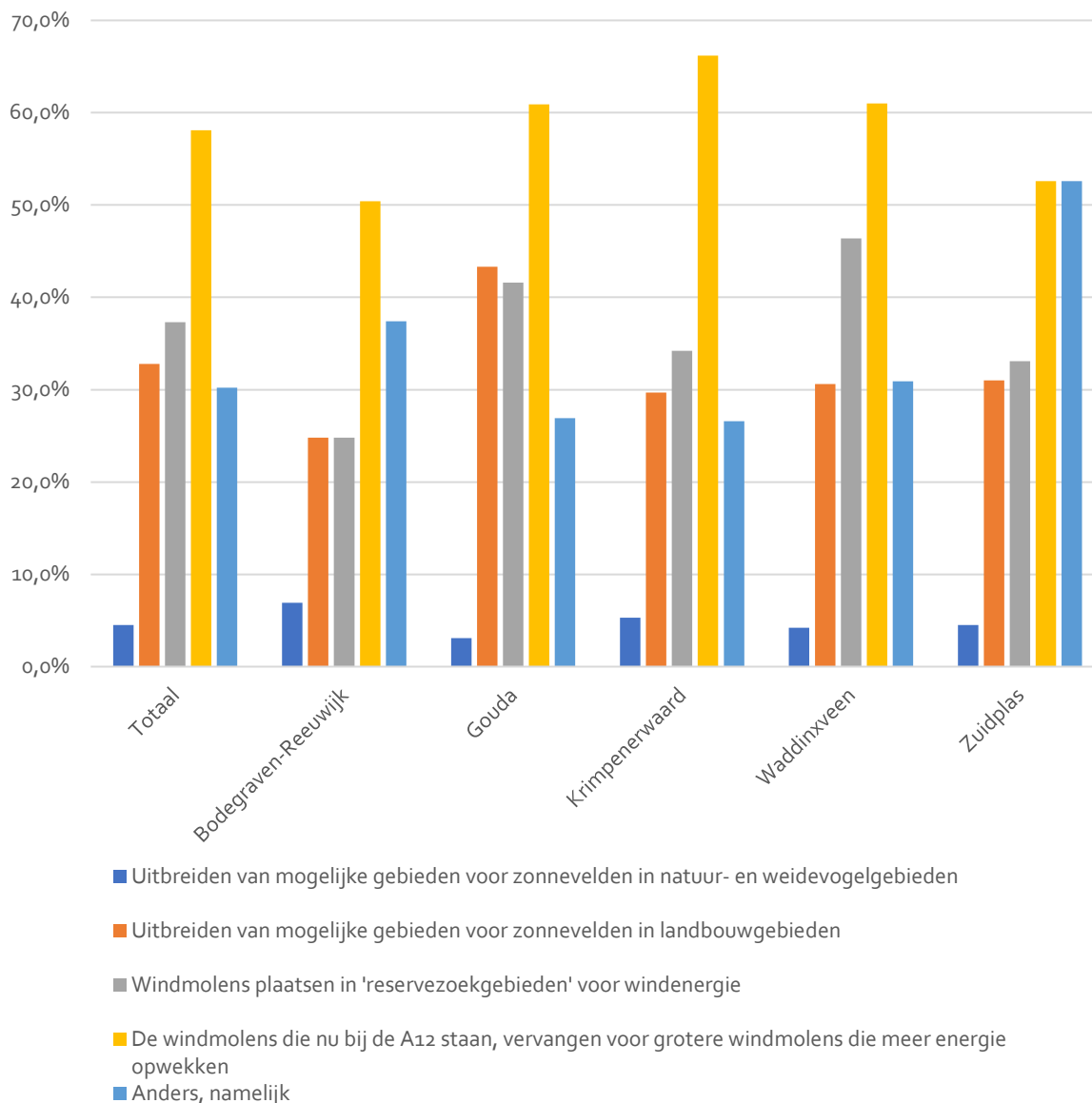
Vraag 8: Bent u het eens met de volgende stelling over zonnepanelen op monumenten en beschermdde dorps- en stadsgezichten?

Zonnepanelen op monumenten en beschermdde stads- en dorpsgezichten mogen niet zichtbaar zijn vanaf de straat.

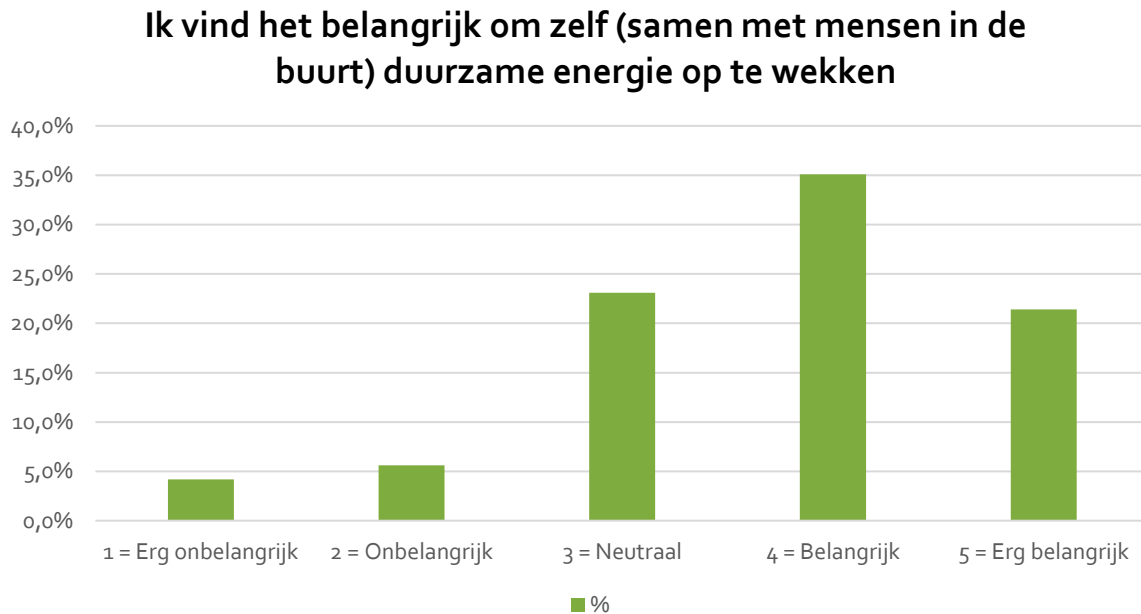
Figuur 8 Zon op monumenten en beschermdde dorps- en stadsgezichten met resultaten van de vraag uit de vragenlijst 'Bent u het eens met de volgende stelling over zonnepanelen op monumenten en beschermdde dorps- en stadsgezichten? Zonnepanelen op monumenten en beschermdde stads- en dorpsgezichten mogen niet zichtbaar zijn vanaf de straat.'

Vraag 10: Als we met de huidige zoekgebieden voor zonne-energie onvoldoende duurzame energie kunnen opwekken, wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Welke andere mogelijkheden zijn volgens u dan geschikt? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.

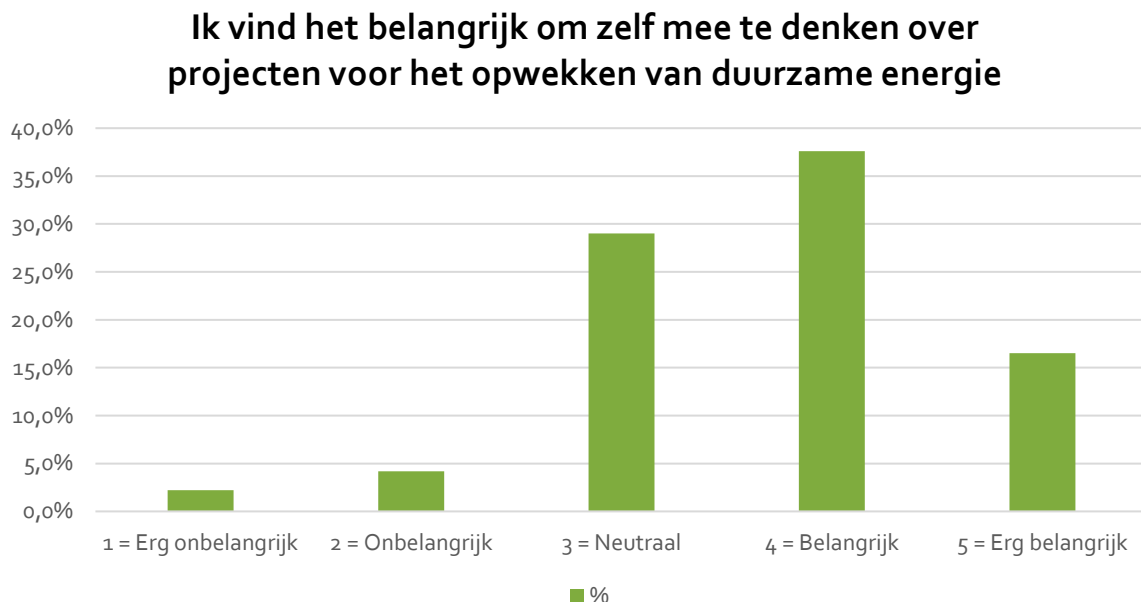

Figuur 9 Alternatieven voor huidige zoekgebieden voor zonnevelden met de resultaten van de vraag uit de vragenlijst: 'Als we met de huidige zoekgebieden voor zonne-energie onvoldoende duurzame energie kunnen opwekken, wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Welke andere mogelijkheden zijn volgens u dan geschikt? U kunt meerdere antwoorden aanvinken.'

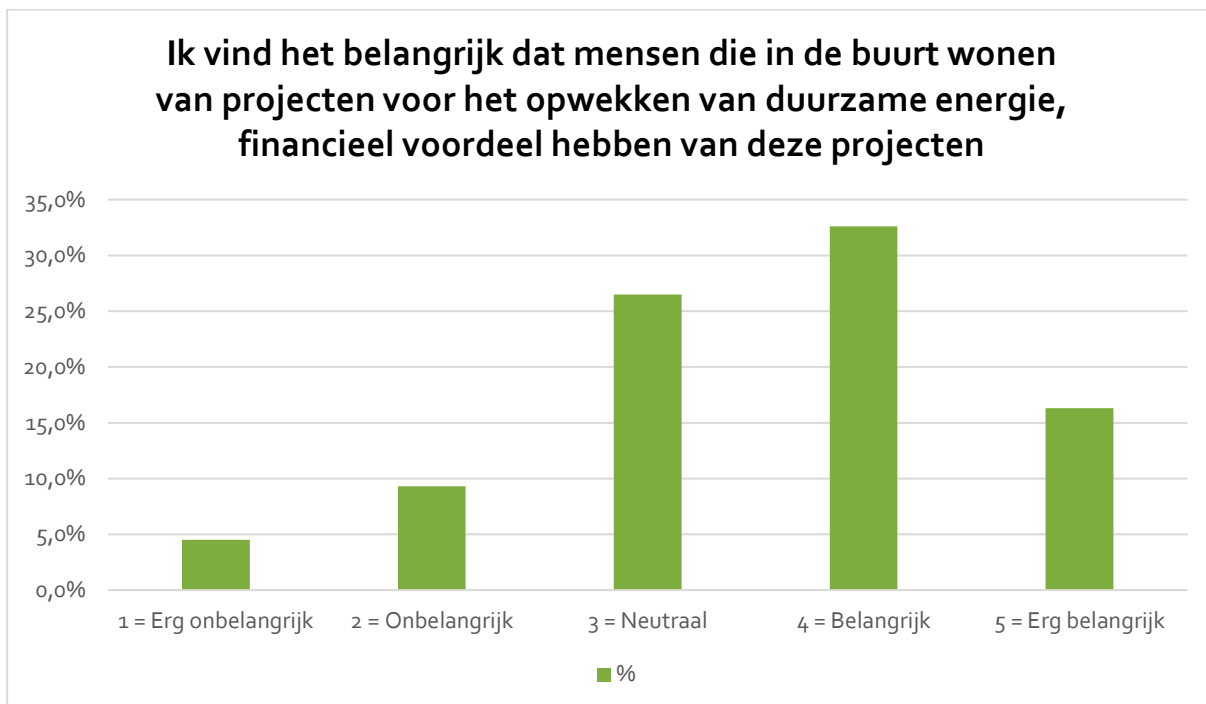
Vraag 12: Wat vindt u belangrijk als u meedoet aan projecten voor het opwekken van duurzame energie?

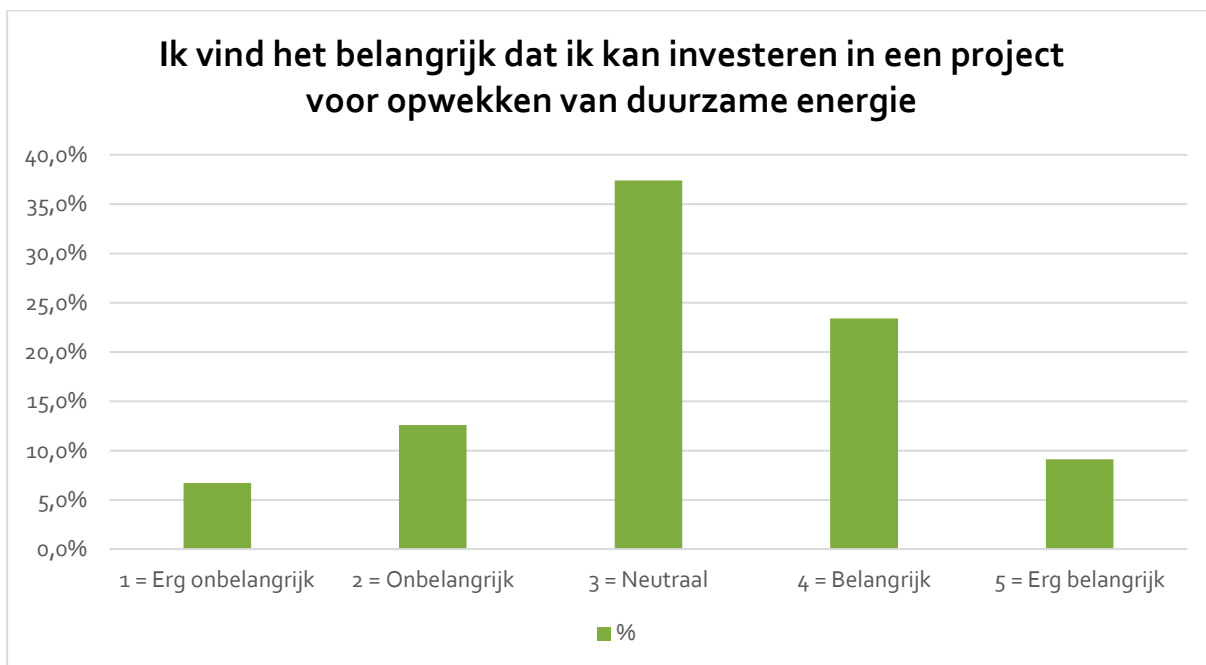
Figuur 10 *Stelling 1 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie* met reacties op de stelling uit de vragenlijst: 'Ik vind het belangrijk om zelf (samen met mensen in de buurt) duurzame energie op te wekken'

Figuur 11 *Stelling 2 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie* met reacties op de stelling uit de vragenlijst: 'Ik vind het belangrijk om zelf mee te denken over project voor het opwekken van duurzame energie'

Figuur 12 *Stelling 3 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie* met reacties op de stelling uit de vragenlijst: 'Ik vind het belangrijk dat mensen die in de buurt wonen van projecten voor het opwekken van duurzame energie, financieel voordeel hebben van deze projecten'

Figuur 13 *Stelling 4 meedoen aan projecten voor het opwekken van duurzame energie* met reacties op de stelling uit de vragenlijst: 'Ik vind het belangrijk dat ik kan investeren in een project voor het opwekken van duurzame energie'

Vraag 15: Met wie woont u?

Alleen	12,3%
Gezin met kinderen	36,1%
Gezin zonder kinderen	36,0%
Totaal	84,5%
Missing	15,5%

Figuur 14 *Woonsituatie* met reacties op de vraag uit de vragenlijst: 'Met wie woont u?'

Vraag 16: In wat voor soort woning woont u? en vraag 17: Woont u in een huur- of koopwoning?

Woningsoort x koop- of huurwoning	Rijtjeswoning	Boerderij	Appartement	Twee-onder-een-kap	Vrijstaand
Koopwoning	56,9%	2,0%	6,7%	17,1%	17,2%
Vrije sector huurwoning	44,0%	2,0%	48,0%	4,0%	2,0%
Sociale huurwoning	59,8%	0,8%	37,7%	1,6%	0,0%
Anders, namelijk...	37,5%	25,0%	12,5%	0,0%	25,0%

Figuur 15 *Woningsoort vs. koop- of huurwoning* gebaseerd op het aantal keer dat de vragenlijst per gemeente is ingevuld en het aantal gesprekken dat we op straat per gemeente met inwoners voerden.

Vraag 18: Waar woont u?

In het centrum van een stad of dorp	14,3%
In een woonwijk	59,5%
Buiten de bebouwde kom	8,8%
Anders	1,8%

Figuur 16 *Type omgeving van woning* met antwoorden op de vraag uit de vragenlijst 'Waar woont u?'

Besproken onderwerpen tijdens de 347 gesprekken op straat

Gebieden	917
Gebieden met bedrijventerrein <i>wel</i> geschikt	197
Natuur- en weidevogelgebied <i>niet</i> geschikt	180
Transitiegebieden <i>wel</i> geschikt	108
Landbouwgebieden <i>niet</i> geschikt	106
Zonnepanelen op daken plaatsen	92
Zonnepanelen <i>alleen</i> op daken	22
Recreatiegebieden <i>niet</i> geschikt	75
Landbouwgebied <i>niet</i> geschikt	33
Gebieden met erfgoed <i>wel</i> geschikt	32
Gebieden met erfgoed <i>niet</i> geschikt	27
Recreatiegebieden <i>wel</i> geschikt	26
Geen voorkeur voor type gebied	16
Nergens zonnevelden	14
Transitiegebieden <i>niet</i> geschikt	11

Figuur 17 *Opmerkingen over type gebieden tijdens straatgesprekken*

Voorwaarden	533
Behoud biodiversiteit <i>belangrijk</i>	112
Landschappelijke inpassing <i>belangrijk</i>	69
Onzichtbaarheid zonneveld <i>belangrijk</i>	66
Zichtbaarheid zonneveld <i>onbelangrijk</i>	51
Meekoppelkansen <i>belangrijk</i>	49
Inspraak burger <i>belangrijk</i>	45
Mede-eigenaarschap <i>belangrijk</i>	37
Langs infrastructuur <i>belangrijk</i>	21
Rekening houden met agrariër <i>belangrijk</i>	17
Mede-eigenaarschap <i>onbelangrijk</i>	16
Inspraak burger <i>onbelangrijk</i>	15
Uit de buurt van woningen <i>belangrijk</i>	13
Veiligheid <i>belangrijk</i>	10
Iedereen kan meedoen <i>belangrijk</i>	6
Nationaal beheer <i>belangrijk</i>	4
Behoud faciliteiten <i>belangrijk</i>	2

Figuur 18 *Opmerkingen over voorwaarden voor het plaatsen van zonnevelden tijdens straatgesprekken*

Alternatieven	180
Reservezoekgebieden voor windmolens <i>wel</i> een alternatief	100
Vervangen windmolens langs A12 <i>wel</i> een alternatief	24
Reservezoekgebieden voor windmolens <i>geen</i> alternatief	23
Kernenergie <i>wel</i> een alternatief	11
Waterstof <i>wel</i> een alternatief	7
Waterkracht <i>wel</i> een alternatief	6
Energiezuiniger leven <i>wel</i> een alternatief	5
Vervangen windmolens langs A12 <i>geen</i> alternatief	4

Figuur 19 *Opmerkingen over alternatieven voor de huidige zoekgebieden voor zonnevelden tijdens straatgesprekken*

Leeftijden respondenten vragenlijst en straatgesprekken

Leeftijdscategorie	Aandeel bevolking regio	Aandeel respondenten vragenlijst	Aandeel respondenten straatgesprekken
Jonger dan 18	17,2%	0,2%	2,4%
18 – 24	11,6%	1,5%	6,1%
25 – 44	24,7%	30,9%	37,2%
45 – 64	26,4%	42,0%	31,8%
65 en ouder	20,1%	25,4%	22,5%

Figuur 20 *Leeftijden van respondenten* gebaseerd op de resultaten van vraag 14 uit de vragenlijst en inschatting van onderzoekers of antwoord van respondenten op straat

Woongemeente respondenten

Gemeente	Aandeel bevolking regio	Aandeel respondenten vragenlijst	Aandeel respondenten straatgesprekken
Bodegraven-Reeuwijk	14,5%	14,1%	24,5%
Gouda	30,2%	24,3%	24,3%
Krimpenerwaard	23,1%	14,2%	19,0%
Waddinxveen	13,1%	21,9%	16,0%
Zuidplas	18,9%	25,3%	16,0%

Figuur 21 *Woongemeente respondenten* gebaseerd op het aantal keer dat de vragenlijst per gemeente is ingevuld en het aantal gesprekken dat we op straat per gemeente met inwoners voerden.